

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 51a/2022

pentru controlul constituționalității proiectului de lege nr. 15 din 20
ianuarie 2022 privind modificarea Codului contravențional al Republicii
Moldova, adoptat prin Legea nr. 218 din 24 decembrie 2008

CHIȘINĂU

14 aprilie 2022

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Marcel Lupu, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 12 aprilie 2022,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 14 aprilie 2022, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află o sesizare depusă la Curtea Constituțională la 12 aprilie 2022, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, 25 lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, de dnii Adrian Lebedinschi și Grigore Novac, deputați în Parlamentul Republicii Moldova.

2. Autorii sesizării îi solicită Curții să verifice constituționalitatea proiectului de lege nr. 15 din 20 ianuarie 2022 privind modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 218 din 24 decembrie 2008.

B. Legislația pertinentă

3. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 32

Libertatea opiniei și a exprimării

„(1) Oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil.

(2) Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.

(3) Sunt interzise și pedepsite prin lege contestarea și defăimarea statului și a poporului, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial, la violență publică, precum și alte manifestări ce atentează la regimul constituțional.”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorilor sesizării

4. Potrivit autorilor sesizării, proiectul de lege contestat conține norme care limitează în mod nejustificat libertatea de exprimare. În opinia autorilor, proiectul de lege contravine articolelor 1, 5, 7, 23, 32 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

5. Examinând admisibilitatea sesizării, Curtea reține următoarele.

6. Curtea notează faptul că articolele 25 lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale le conferă deputaților din Parlament prerogativa sesizării Curții Constituționale.

7. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor ține de competența Curții Constituționale.

8. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că actul adoptat [în lectură finală] de Parlament se bucură de statutul de „lege”, chiar dacă încă nu a intrat în vigoare. În acest sens, Curtea a reținut că, odată sesizată, ea poate verifica constituționalitatea unei legi atât înaintea publicării ei în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cât și după publicare (a se vedea HCC nr. 9 din 14 februarie 2014, § 40 și punctul 1 din dispozitiv; HCC nr. 24 din 8 octombrie 2020, § 15; DCC nr. 138 din 8 decembrie 2020, § 9).

9. Pentru a verifica dacă proiectul de lege contestat (nr. 15 din 20 ianuarie 2022) a fost adoptat de Parlament, Curtea a interpelat Parlamentul prin scrisoarea PCC-01/51a/160 din 13 aprilie 2022. Prin răspunsul primit la aceeași dată, semnat de Președintele Comisiei juridice, numiri și imunități a Parlamentului, Curtea a fost informată că, la 13 aprilie 2022,

proiectul nr. 15 din 20 ianuarie 2022 nu a fost adoptat în lectură finală de Plenul Parlamentului și că acesta are statut de proiect de lege. Această concluzie rezultă și din informația publicată pe pagina web a Parlamentului.

10. Prin urmare, Curtea constată că nu este competentă să exercite controlul de constituționalitate în privința unui proiect de lege (a se vedea DCC nr. 138 din 8 decembrie 2020, § 11). Din acest motiv, Curtea constată că sesizarea este inadmisibilă.

Având în vedere cele menționate, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea depusă de dnii Adrian Lebedinschi și Grigore Novac, deputați în Parlamentul Republicii Moldova, pentru controlul constituționalității proiectului de lege nr. 15 din 20 ianuarie 2022 privind modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 218 din 24 decembrie 2008.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chișinău, 14 aprilie 2022
DCC nr. 49
Dosarul nr. 51a/2022*